

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/145/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7712213346
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7712213346.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a sudcov JUDr. Evy Feťkovej a JUDr. Ladislava Duditša v spore žalobcov 1/ W. S. W., W.. X. XX. XXXX, F. U. Y., L. XX, 2/ C.. V. S. W., W.. XX. XX. XXXX, F. U. Y., L. XX, zastúpených Mgr. Petrom Pihorňom, advokátom so sídlom v Košiciach, Cyklistická 15 proti žalovanému Štefan Karško-VSTAV, Humenné, Košická 14, IČO: 40 118 606, zastúpeného JUDr. Petrom Gdovinom, advokátom, Humenné, Starinská 2272, o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 20C/54/2014-213 zo dňa 12. decembra 2016

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. P r i z n á v a žalobcom proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví rozhodol v tomto znení:

I. Odstúpenie žalovaného Štefana Karška - VSTAV, IČO: 40 118 606 so sídlom Košická 14, Humenné, od Zmluvy o dielo uzavretej dňa XX. XX. XXXX medzi ním a W. S. W., W.. XX. XX. XXXX E. V. S. W., W.. XX. XX. XXXX, obaja bytom L. XX, Y., je neplatné.

II. Priznáva žalobcom ako strane plne úspešnej v konaní trovy konania, ktoré je povinný žalobcom zaplatiť žalovaný.

2. Predmetom konania je žaloba žalobcov doručená súdu prvej inštancie dňa 17. 08. 2012, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia, že odstúpenie žalovaného od Zmluvy o dielo uzavretej medzi ním a žalobcami dňa XX. XX. XXXX je neplatné. Žalobcovia podanú žalobu odôvodnili tým, že so žalovaným uzavreli dňa XX. XX. XXXX Zmluvu o dielo, ktorej predmetom bolo vykonanie prestavby a rekonštrukcie rodinného domu v Y. W. L. G. XX, ktorá mala prebiehať na štyroch relatívne samostatných technologických častiach, a to: prestavba a rekonštrukcia pivničných priestorov; zateplenie fasády a strechy rodinného domu; výstavba plotu; terénne úpravy a pokládka zámkovej dlažby s tým, že podľa technologických častí boli vytvorené aj rozpočty, do ktorých boli zhrnuté práce na týchto celkoch tvoriace prílohu zmluvy o dielo, so stanovením ceny rozpočtov a s dohodou, že dielo bude v zásade zhotovené do 31. 05. 2012 z dôvodu zmluvne dohodnutých podmienok, ale stavba nebola dokončená v dohodnutom termíne a napriek výzve žalobcov žalovaní písomne ani inak nepreukázal nevhodnosť poveternostných podmienok pre dodržanie stanovených technologických postupov pre zhotovenie diela zakotvených v zmluve o dielo v príslušných článkoch II. ods. 2, 3, ako aj s odkazom na ďalšie citované články, t.j. článok IV. ods. 1 písm. a/, d/, článok VI. ods. 4 písm. b/, c/, d/. Ešte pred oznámením odstúpenia žalovaného žalobcom, žalovaný dňa 07. 06. 2012 prestal fakticky dielo vykonávať s tým, že žalobcovia

mu doručili písomne dňa 11. 06. 2012 odstúpenie od zmluvy a na osobnom stretnutí v ten deň bol žalovaný žalobcami informovaný o poskytnutej lehote na protokolárne odovzdanie diela, k čomu ale nedošlo, keďže v liste zo dňa 12. 06. 2012 ich žalovaný informoval, že odstúpenie žalobcov od zmluvy nepokladá za právne účinné a žiada ich v mene o poskytnutie dodatočnej lehoty na odovzdanie diela. Žalovaný taktiež listom zo dňa 16. 08. 2012 od zmluvy odstúpil. Nakoľko ale doručením odstúpenia od zmluvy žalobcom zmluva o dielo zanikla, žalobcovia mali za to, že odstúpenie žalovaného už od zaniknutej zmluvy o dielo listom zo dňa 16. 08. 2012 nie je platné a účinné.

3. Na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia, súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle citovaných článkov zmluvy o dielo, § 631 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 633 ods. 1, § 634 ods. 1, 2, § 635 ods. 1, § 642 ods. 1, 2, § 638 ods. 1, 2 a § 48 ods. 1, 2 OZ, po preskúmaní veci z hľadiska existencie naliehavého právneho záujmu žalobcov v spore v zmysle ust. § 137 písm. c/ CSP.

4. Súd prvej inštancie sa najprv zaoberal otázkou, či žalobcovia majú naliehavý právny záujem na určovacej žalobe a dospel k záveru, že u žalobcov je takýto záujem daný, keďže je potrebné vyriešiť otázku platnosti odstúpenia od zmluvy zo strany žalobcov a v nadväznosti na túto skutočnosť posúdiť aj odstúpenie od zmluvy zo strany žalovaného, keďže vyriešenie tejto otázky má priamy dopad na prípadné možné nároky strán sporu zo zrušeného záväzku strán sporu. Žalobcovia naliehajú právny záujem odôvodňovali právnou istotou vzťahov medzi stranami sporu a keďže mali vážne obavy vzhľadom na obsah podaní žalovaného, ktorý neuznal ich odstúpenie od zmluvy, sám od zmluvy odstúpil, zakázal zasahovať do diela, vyzval ich na úhradu sumy 34.586,03 eur, upozorňoval žalobcov, že márnym uplynutím lehoty na zaplatenie ceny diela ju bude súdne vymáhať, zabezpečoval znalecký posudok. Žalovaný mal za to, že žalobcovia naliehajú právny záujem na tejto určovacej žalobe nemajú, keďže sa týmto konaním nepredchádza prípadnému ďalšiemu konaniu. S týmto názorom ale súd prvej inštancie nesúhlasil, keďže záleží od konkrétnych okolností posudzovaného prípadu a v určitých prípadoch nie je vylúčené ani vedenie samostatného konania o platnosť právneho úkonu (viď rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo 49/2003, v zmysle ktorého je naliehavý právny záujem daný aj vtedy, ak existuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý nemožno inými právnymi prostriedkami odstrániť, pričom nie je rozhodujúce, ako táto neistota vznikla).

5. Keďže súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovia majú vo veci daný naliehavý právny záujem, ďalej sa zaoberal posúdením záväzku vzniknutého zo zmluvy o dielo z hľadiska aplikácie hmotných ustanovení zmluvy o dielo a konštatoval, že aplikácia ustanovení Obchodného zákonníka je v danom spore vylúčená, a preto záväzkový vzťah, ako aj dôvody odstúpenia od zmluvy v danej veci posudzoval podľa hmotnoprávných ustanovení Občianskeho zákonníka s odkazom na ust. § 48 ods. 1 OZ, čl. III. bod 3, 4 zmluvy s tým, že po vykonanom dokazovaní v spore a jeho vyhodnotení dospel k záveru, že odstúpenie žalobcov od zmluvy je platné a doručením odstúpenia od zmluvy žalovanému dňa 11. 06. 2012 nastali účinky predpokladané v ustanovení § 48 ods. 2 OZ a zmluva sa od začiatku zrušila. Uviedol, že u žalobcov boli dané dôvody na odstúpenie od zmluvy dohodnuté v čl. VII. ods. 4 písm. b/, d/, keďže v konaní bolo preukázané, že dielo nebolo žalovaným odovzdané v stanovenom termíne a dňa 05. 06. 2012, bolo zrejmé, že žalovaný je s vykonaním diela v omeškaní viac ako jeden mesiac. Vzhľadom k tomu boli podľa súdu naplnené dôvody odstúpenia od zmluvy podľa čl. VI., bod 4 písm. a/, d/, a preto odstúpenie od zmluvy zo strany žalovaného nemohlo nadobudnúť právne účinky a preto je neplatné, a to aj s poukazom aj na ust. § 29 ods. 2 Živnostenského zákona, v zmysle ktorého je podnikateľ povinný prevádzkovať živnosť riadne, poctivo a odborne a ako odborne spôsobilá osoba na vykonávanie stavebných a rekonštrukčných prác musí pri uzatváraní zmluvy zväžiť vzhľadom na rozsah diela a ročné obdobie, v ktorom sa má dielo realizovať, aký časový úsek na vykonanie prác potrebuje a takisto zabezpečiť riadne preukázanie prípadných zmien rozsahu diela, či jeho ceny, ako to určovala v zmluve, čo ale žalovaný v konaní nepreukázal.

6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a plne úspešným žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania proti neúspešnému žalobcovi.

7. Proti rozsudku v zákonnej lehote (včas) podal odvolanie žalovaný a uplatnil odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Navrhoval, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobu v plnom rozsahu zamietne.

8. Uviedol, že v spore nie je daný naliehavý právny záujem na určení, že odstúpenie žalovaného od predmetnej zmluvy o dielo je neplatné, nakoľko v konaní o určení samotnej neplatnosti by predbežne bola posudzovaná aj neplatnosť odstúpenia od zmluvy zo strany žalobcov alebo žalovaného, a preto žalobcovia v čase podania žaloby neboli v stave právnej neistoty a mali sa domáhať určenia, že platne odstúpili od zmluvy o dielo listom zo dňa 11. 06. 2015, kedy by sa nepochybne odstránil ich stav právnej neistoty a odpadla by potreba určenia platnosti odstúpenia od zmluvy zo strany žalovaného. Nie je preto daný naliehavý právny záujem žalobcov na určení neplatnosti odstúpenia žalovaného od zmluvy o dielo uzatvorenej dňa 08. 12. 2011.

9. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedli, že cieľom určovacej žaloby je vydanie rozsudku, ktorého výrok odstraňuje žalobcovu neistotu určením, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je a práve v čase trvania konania existovala neistota žalobcov, kedy bol právny vzťah medzi nimi ukončený, akým spôsobom, spolu so všetkými skutočnosťami nadväzujúcimi na odstúpenie od zmluvy. Uplatnili si nárok na náhradu trov odvolacieho konania a navrhovali, aby odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

10. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov zotrval na svojom stanovisku, že žalobcovia na takejto určovacej žalobe nemajú naliehavý právny záujem, keďže žalobcovia majú aj iné právne možnosti, ktorými sa môžu domôcť odstránenia nejistej situácie právneho vzťahu, a preto takáto žaloba nie je účelná a ani procesne prístupná. Apeloval na to, že otázka platnosti, či neplatnosti odstúpenia od zmluvy zo strany žalobcu sa mohla riešiť ako otázka predbežná pri akomkoľvek spore o plnenie, kde by bola riešená aj otázka platnosti, či neplatnosti odstúpenia od zmluvy zo strany žalobcov s tým, že súd uznal odstúpenie žalobcov od predmetnej zmluvy ako platné a oprávnené v tomto konaní aj určil neplatnosť odstúpenia žalovaného od predmetnej zmluvy o dielo.

11. Žalobcovia sa k vyjadreniu žalovaného už nevyjadrili.

12. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§34 Civilného sporového poriadku účinného od 01. 07. 2016, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 380 ods. 1, 2 CSP, z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

13. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 26. 04. 2018 o 09.30 hod., v pojednávacej miestnosti č. dv. 230/II.p., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo zverejnené dňa 19. 04. 2018 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 378 ods. 1 CSP a § 219 ods. 1. 3 CSP.

14. Žalovaný v podanom odvolaní uvádzal odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, ktorých dôvodnosť naplnenia v danom spore nie je daná.

15. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP (§ 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.) t.j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti.

16. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t.j. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu

podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podriadenia skutkového stavu pod právnou normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

17. Odvolací súd konštatuje, že rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani to, aby vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli, ani nevyšli za konania najavo, aby opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo aby v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozbor, prípadne, aby výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení O.s.p. a CSP účinných v čase jeho rozhodovania, alebo aby na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

18. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, pričom žalovaný ani nenavrhol vykonanie ďalších dôkazov, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a nasl. CSP účinného v čase jeho rozhodovania, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil so zreteľom na danosť naliehavého právneho záujmu žalobcov na tejto určovacej žalobe.

19. Odvolací súd uvádza, že odvolacia námietka žalovaného týkajúca sa nepreukázania naliehavého právneho záujmu v spore preto nie je dôvodná s tým, že odvolací súd len dodáva, že právne posúdenie naliehavého právneho záujmu žalobcov v zmysle § 137 písm. c/ CSP do 01. 07. 2016 zodpovedalo ust. § 80 písm. c/ O.s.p. v tom znení, že návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

20. Odvolací súd dodáva, že určovacia žaloba podľa citovaného ustanovenia § 80 písm. c/ O.s.p. je významným prostriedkom preventívnej ochrany práv tým, že umožňuje nastolenie právnej istoty do existujúcich právnych vzťahov, ktoré sú sporné alebo neisté, či sú pochybné. Právo (právny vzťah), existenciu alebo neexistenciu, ktorého určovací výrok rozsudku vyslovuje, je týmto výrokom vždy určované len vo vzťahu k prítomnosti a preto výrok rozsudku musí zodpovedať právnemu vzťahu, resp. právu existujúcemu v čase vyhlásenia rozsudku do 01. 07. 2016 podľa § 154 ods. 1 O.s.p., keďže pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, a preto základnou podmienkou procesnej prítomnosti, a teda východiskom prípadnej úspešnosti určovacej žaloby podľa § 80 písm. c/ O.s.p. do 01. 07. 2016, od 01. 07. 2016 v zmysle § 137 písm. c/ CSP je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

21. Základným predpokladom, t.j. procesnej prípustnosti žaloby preto súd musí skúmať ešte pred posudzovaním dôvodnosti žaloby z hľadiska hmotného práva, keďže nedostatok naliehavého právneho záujmu vedie totiž bez ďalšieho k zamietnutiu žaloby.

22. Podľa ustálenej súdnej praxe naliehavý právne záujem na určení, či tu právny vzťah (do 01. 07. 2016 v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p.) alebo právo je alebo nie je, je daný najmä vtedy, ak požadované určenie (objektívne vzaté) je spôsobilé odstrániť stav právnej neistoty žalobcu alebo ohrozením jeho práva, a preto posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností tvrdených žalobcov a pre žalobcu znamená povinnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých existencia naliehavého právneho záujmu vyplýva. V prípade spornosti právnych vzťahov vyplývajúcich zo základného právneho vzťahu strán sporu, je na požadovanom určení daný naliehavý právny záujem aj vtedy, ak sa ním vyrieši a ak sa tým predíde potrebe podania žalôb na plnenie, nakoľko pre posúdenie otázky naliehavého právneho záujmu na žalobe v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. (od 01. 07. 2016 v zmysle § 137 písm. c/ CSP) je právny záujem žalobcu a nie záujem žalovaného, keďže naliehavý právny záujem na určení neplatnosti môže mať aj osoba, ktorá nie je v prípade neplatnosti zmluvy jej účastníkom, ak by vyhovie takejto žaloby mohlo mať priaznivý dopad na jej právne postavenie s tým, že treba dodať, že ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu prihliada súd i bez návrhu, ale len v prípade, že sa v konaní preukáže.

23. Odvolací súd preto s odkazom na ZSP 40/96 č. 4 apeluje na to, že zásadne síce platí, že možnosť žaloby na plnenie spravidla vylučuje právny záujem na žalobe určovacej, tento predpoklad však nemožno chápať všeobecne (absolútne). Ak žalobca môže preukázať, že má právny záujem na tom, aby rozhodnutím súdu bolo určené určité právo, lebo právny pomer napriek tomu, že mohol žalovať priamo na plnenie, nemožno mu určovaciu žalobu odoprieť. Za nedovolenú - pri možnosti žaloby na plnenie - možno považovať určovaciu žalobu len tam, kde by neslúžila potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov. Ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu a môže sa ňou predísť žalobe na plnenie, je určovacia žaloba prípustná aj napriek tomu, že je možná i žaloba na plnenie.

24. Určovacia žaloba podľa § 80 písm. c/ O.s.p. je preventívneho charakteru a má miesto jednak tam, kde jej pomocou možno eliminovať stav ohrozenia práva či neistoty v právnom vzťahu a k odpovedajúcej náprave nemožno dospieť inak, jednak v prípadoch, v ktorých určovacia žaloba účinnejšie než iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu riešeného právneho vzťahu, takže jej prostredníctvom možno dosiahnuť úpravy, ktorá odvráti prípadné budúce spory medzi účastníkmi (viď ZSP 3/98 č. 1).

25. Naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. je daný aj vtedy, ak takéto určenie môže predísť žalobe na plnenie podľa § 80 písm. b/ O.s.p. (viď R 24/95 č. 3).

26. Naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku sa môže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu (viď ZSP str. 170 6/2003).

27. Odvolací súd dodáva, že predpokladom úspešnosti žaloby o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, tak ako tomu bolo do 01. 07. 2016 v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. a od 01. 07. 2016 v zmysle § 137 písm. c/ CSP je daný naliehavý právny záujem hlavne tam, kde by bez požadovaného určenia právne postavenie žalobcu sa stalo neistým alebo jeho právo by bez tohto určenia bolo ohrozené s tým, že vecnú legitímáciu má ten, kto je účastníkom právneho vzťahu alebo práva, o ktoré v konaní o určenie ide s tým, že odvolací súd dáva do pozornosti aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Mcd0/1/2009 zo dňa 31. 07. 2009 v tom znení, že ak si žalovaný môže uplatňovať pohľadávku voči žalobcovi na požadovanom určení neplatnosti má žalobca daný naliehavý právny záujem, čo analogicky možno aplikovať aj na daný právny úkon, keďže naliehavý právny záujem žalobcu na určenie neplatnosti právneho úkonu je potrebné vždy skúmať so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu a so zreteľom predovšetkým na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel žalobcom navrhovaného rozhodnutia (porovnaj aj rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo 224/2008) s tým, že pri skúmaní podmienok uvedených v § 80 písm. c/ O.s.p. do 01. 07. 2016 bolo umožniť riešenie práva, resp. právneho vzťahu súdnym rozhodnutím za účelom vyriešenia otázky určenia neplatnosti takéhoto právneho úkonu, ktorou sa vyrieši otázka prípadného podania žaloby na plnenie.

28. V danej veci žalobcovia podali žalobu na určenie neplatnosti odstúpenia žalovaného od zmluvy o dielo uzavretej dňa XX. XX. XXXX medzi žalovaným a žalobcami z dôvodu, že po odstúpení žalobcov od zmluvy o dielo žalovaný taktiež od zmluvy odstúpil a keďže žalovaný zakladal svoje právo na odstúpenie od zmluvy o dielo na porušení zmluvných povinností žalobcov, s vyvolaním nežiaducich následkov, žalobcovia sa museli brániť práve podaním takejto predmetnej určovacej žaloby, keďže vyriešenie takejto otázky má jednoznačne aj podľa odvolacieho súdu priamy dopad na prípadné možné nároky strán sporu, plnenie zo zmluvy alebo plnenie zo zrušeného záväzku a nastolí právnu istotu vzťahov medzi stranami sporu, o ktorú mali vážne obavy žalobcovia vzhľadom na obsah podaní žalovaného, ktorý neuznal ich odstúpenie od zmluvy, sám od zmluvy odstúpil, zakázal zasahovať do diela a vyzval na úhradu sumy 34.586,03 eur upozorňujúcich, že márnym uplynutím lehoty na zaplatenie ceny diela túto sumu bude vymáhať. Keďže súd prvej inštancie určil neplatnosť odstúpenia žalovaného od predmetnej zmluvy predišlo sa tým možným prípadným ďalším žalobám na plnenie z dôvodu zrušenia uzavretej zmluvy, a to aj s poukazom na zásadu účelnosti a hospodárnosti konania od 01. 07. 2016 v zmysle základných zásad Civilného sporového poriadku v zmysle čl. 17, nakoľko súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, so zreteľom aj

na odpadnutie dôvodnosti podania ďalších žalôb týkajúcich sa plnenia strán sporu zo zrušenej zmluvy titulom odstúpenia niektorej zo strán sporu.

29. Z dôvodu, že súd prvej inštancie napadnutým uznesením vychádzajúcich z konkrétnych skutočností určil, že odstúpenie žalovaného od zmluvy o dielo je neplatné, čo žalovaný v podanom odvolaní ani nenamietal a jeho námietky sa len týkali skutočnosti, že žalobcovia na určenie takejto žaloby nemajú naliehavý právny záujem, sa odvolací súd konkrétnymi dôvodmi viažucimi sa k zákonnému odstúpeniu žalobcov, prípadne žalovaného od predmetnej zmluvy nezaoberal.

30. Odvolací súd len dodáva, že od účinnosti CSP, t.j. od 01. 07. 2016 sa ust. § 80 písm. c/ O.s.p. premietlo v modifikovanej úprave do ust. § 137 písm. c/ CSP v tom znení, že žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Keďže ust. § 37 a nasl. OZ nemožno považovať za osobitný predpis, treba naliehavý právny záujem žalobcu posudzovať v čase podania jeho žaloby so zreteľom aj na jeho danosť v čase rozhodnutia súdu. Preto ak bola žaloba podaná ešte za účinnosti O.s.p., posudzuje sa naliehavý právny záujem podľa ust. § 80 O.s.p., t.j. podľa zákonných podmienok v čase podania žaloby s ich existenciou aj v čase rozhodovania súdu s tým, že od 01. 07. 2016 ide o modifikáciu ust. § 80 písm. c/ O.s.p. do ust. § 137 písm. c/ CSP.

31. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania potvrdil ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní boli plne úspešní žalobcovia a preto majú nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania proti plne neúspešnému žalovanému a keďže úspešným žalobcom odvolací súd priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania, o výške ich priznaného nároku v odvolacom konaní v plnom rozsahu rozhodne súd prvej inštancie v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP.

33. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).